

LXIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om en forandret Ordning af Skolelærerexamen.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 27de Mai 1867.)

Ved den Meningsudveksling, der har fundet Sted imellem Udvalgets Medlemmer angaaende ovennævnte fra Folkethinget oversendte Lovforslag, er der, trods Overensstemmelse eller Tilnærmelse i vigtige Punkter, dog blevet en Forskjel tilbage i Betragtningen af Lovforslaget i dets Heelhed og i Stillingen til Spørgsmaalet om dets Fremme eller Forkastelse. De Medlemmer, Krieger og Madvig, kunne vel ikke erkjende, at Forslaget, der er fremgaaet af det private Initiativ, er fremkaldt af en saadan i Sagen selv liggende søkelig Nødvendighed af en Forandring i den bestaaende Indretning, som egentlig burde være tilstede for at bevæge Repræsentationen til uden Regjeringens Opfordring og Ledelse at beslutte den, og de nægte ikke, at der ligeoverfor, hvad der lader sig anføre til Forbeel for den foreslaaede nye Indretning af Skolelærerexamen, naar nogle for dens heldige Gjennemførelse og Virkning nødvendige Betingelser sikres bedre, end det er skeet i det foreliggende Forslag, kan være Tvivl om Hensigtsmæssigheden fra andre Sider; men de ansee ikke disse Tvivl og Betæneligheder for saa begrundede og stærke, at de, under den ubtalte Forudsætning, bør føre til at forkaste det af Folkethinget vedtagne Forslag, naar Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet under de videre Forhandlinger tiltræder og tilegner sig det. Andersen og Pedersen ansee vel de samme Endringer i Lovforslaget, som Krieger og Madvig forlange,

for ønskelige, men gjøre dem dog ikke til nødvendig Betingelse for at anbefale dets Vedtagelse, medens Forchammer, skjøndt han er enig i Nødvendigheden af de antydede Endringer, dog ikke, selv hvis de vedtages, seer sig istand til at tilraade at ophøje Forslaget til Lov.

Spørgsmaalet, som Forslaget fremkalder, er, hvorledes den Prøve, som Staten anseer nødvendig for at sikke Folket dygtige og med Hensyn til Kundskab, Indsigt og Færdighed tilstrækkeligt uddannede Skolelærere, efterat dens Omfang og de Fordringer, der skulle gjøres, ere bestemte, bedst skal indrettes i Henseende til Afholdelsesformen for at fremme det endelige Formaal, for at befordre den bedste Uddannelse af et tilstrækkeligt Antal unge Mennesker med naturligt Anlæg for Folkelærerens Kalb, under rimeligt Hensyn til huusholderiff Omgang med de aandelige og materielle Kræfter, der anvendes til at afholde Prøven. Under dette Spørgsmaal indbefattes baade det Hensyn, der kan være at tage til de af Staten underholdte Lærestalter, Seminarierne, der naturligviis kun have Krav paa et saadant Hensyn i Forhold til deres Betydning for Hovedformaalet, Landets Forsyning med gode Skolelærere, og forsaavidt som Examensindretningen virkelig betinger deres Arbeides Frugt for dette Formaal, og det, der i Retning af Frihed og uhindret Kappen kan flydes private Lærestalter og deres Lærlinge eller dem, der